

OKVIRNI KRITERIJI PROGRAMA „ŽUPANIJE – PRIJATELJI DJECE”

**Sonja Borovčak,
dopredsjednica Saveza društava Naša djeca Hrvatske**

GRADOVI, OPĆINE I ŽUPANIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

- 19 županija i Grad Zagreb
 - 128 gradova
 - 428 općina

U Akciju je uključeno:

111 GRADOVA/OPĆINA

(studeni, 2016.)

- 60 gradova i općina prijatelji su djece

NOVE INICIJATIVE ZA PROŠIRENJE AKCIJE GRADOVI I OPĆINE – PRIJATELJI DJECE

- Razvoj projekta „**Županije – prijatelji djece**”
- **Hrvatska zajednica županija i Savez društava Naša djeca Hrvatske su potpisali Sporazum o partnerstvu 18. prosinca 2015.**
- **Imenovana je Radna grupa za stvaranje kriterije za provedbu projekta „Županije – prijatelji djece”**

RADNA SKUPINA ZA IZRADU KRITERIJA ZA PROVEDBU PROJEKTA „ŽUPANIJE – PRIJATELJI DJECE”

ZAJEDNIČKA RADNA SKUPINA ZA IZRADU KRITERIJA

- **Sonja Borovčak**, dopredsjednica Saveza DND-a, voditeljica Radne skupine
- Prof. dr. sc. **Aida Salihagić Kadić**, predsjednica Saveza društava Naša djeca Hrvatske i Središnjeg KOA „Gradovi i općine – prijatelji djece“
- Prof. dr. sc. **Josip Grgurić**, Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju
- Dr. sc. **Arijana Mataga Tintor**, Odjel za društvene djelatnosti Grada Velike Gorice
- Prim. dr. **Marija Hegeduš Jungvirth**, predsjednica KO akcije “Grad Čakovec – prijatelj djece”
- **Nives Kopajtich Škrlec**, koordinatorica Ureda Udruge gradova
- **Sanja Škorić**, dopredsjednica Saveza DND-a i tajnica DND Opatija
- **Snježana Krpes**, tajnica Saveza DND-a
- **Iva Mandić**, Savez DND-a Hrvatske
- Mr.sc. **Katarina Milković**, prof., pomoćnica pročelnika za odgoj i obrazovanje u Gradu Zagrebu
- **Ruža Jelovac**, pročelnica UO za zdravstvenu zaštitu i soc. skrb Varaždinske županije
- Doc.dr.sc. **Jadranka Mustapić-Karlič**, pročelnica UO za obrazovanje i sport VSŽ
- **Ferdinand Troha**, zamjenik županja PSŽ
- **Dragica Marač**, pročelnica UO za soc. skrb i mlade PGŽ
- **Željko Šančić**, pročelnik UO za prosvjetu i kulturu u KŽ
- **Renata Vuksan**, pomoćnica pročelnika UO (ZŽ)
- **Marina Viduka**, viša stručna suradnica (ZŽ)
- **Serafina Zelić-Kos**, viša savjetnica (OBŽ)
- **Dr.sc. Sonja Tošić-Grlač**, pomoćnica pročelnika OU (MŽ)

RADNA SKUPINA ZA IZRADU KRITERIJA ZA PROVEDBU PROJEKTA „ŽUPANIJE – PRIJATELJI DJECE”

UŽA RADNA SKUPINA ZA IZRADU KRITERIJA

- **Sonja Borovčak**, dopredsjednica Saveza DND-a, voditeljica Radne skupine
- **Prof. dr. sc. Josip Grgurić**, Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju
- **Dr. sc. Arijana Mataga Tintor**, Odjel za društvene djelatnosti Grada Velike Gorice
- **Prim. dr. Marija Hegeduš Jungvirth**, predsjednica KO akcije “Grad Čakovec – prijatelj djece”
- **Ivana Posavec Krivec**, prof., načelnica općine Križ
- **Snježana Krpes**, tajnica Saveza DND-a
- **Iva Mandić**, Savez DND-a Hrvatske

ŠTO JE ŽUPANIJA – PRIJATELJ DJECE 1/3

„Županija - prijatelj djece“ je Županija koja:

- stavlja dijete i skrb za djecu u središte svojih aktivnosti i nadležnosti kroz rad svojih tijela, ureda, odjela, odgojno-obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih, kulturnih i ostalih ustanova čiji su osnivači,
- provodi svoje akcije i aktivnosti usmjerene djeci u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta, Strategijom Vijeća Europe za djecu u razdoblju od 2016.-2021. te Nacionalnom strategijom za prava djeteta u RH za razdoblje od 2014.-2020.,
- razvija dinamiku inovacija za promicanje i provedbu dječjih prava na regionalnoj, međuzupanijskoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini,

ŠTO JE ŽUPANIJA – PRIJATELJ DJECE 2/3

„Županija - prijatelj djece“ je Županija koja:

- **pomaže ostvarivanje Konvencije UN-a o pravima djeteta i izvan svojih nadležnosti,**
- **podržava akcije Saveza društava Naša djeca Hrvatske i partnera u provedbi akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“ na regionalnoj i međunarodnoj razini, a koje doprinose realizaciji projekta „Županija – prijatelj djece“ i akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“,**
- **medijski promoviraju akciju „Gradovi i općine – prijatelji djece“ i projekt „Županija – prijatelj djece“,**
- **na području Županije ima što veći broj uključenih gradova i općina u akciju „Gradovi i općine – prijatelji djece“ kao i onih s prestižnim statusom,**

ŠTO JE ŽUPANIJA – PRIJATELJ DJECE 3/3

„Županija - prijatelj djece“ je Županija koja:

- **potiče i pomaže gradovima i općinama da međusektorskom suradnjom na lokalnoj i regionalnoj razini ostvaruju kriterije akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“,**
- **evidentira postignute rezultate i izvješćuje o tome Savez društava Naša djeca Hrvatske s kojim ima potpisan Sporazum pod nazivom „Županija – prijatelj djece“ i dostavljen Obrazac za sudjelovanje u projektu.**

Titula „Županija - prijatelj djece“ dodjeljuje se od strane Središnjeg koordinacijskog odbora akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“ na temelju Prijavnog obrasca i angažiranja Županije na provedbi kriterija projekta na razdoblje od 5 godina s mogućnošću obnavljanja.

POČETCI PROJEKTA „ŽUPANIJE – PRIJATELJI DJECE“

SKLAPANJE PARTNERSKOG SPORAZUMA „ŽUPANIJA – PRIJATELJ DJECE“

- **svaka županija koja se želi uključiti i provoditi projekt „Županija – prijatelj djece“ treba potpisati Sporazum o podršci i partnerstvu na provedbi projekta „Županija – prijatelj djece“**
- **partnerski ugovor Županija sklapa sa Savezom društava Naša djeca Hrvatske, vodećim nositeljem projekta i nacionalnim koordinatorom Projekta**

Do sada su Sporazum redom prihvatile i potpisale 4 županije: Virovitičko-podravska, Krapinsko-zagorska županija, Zagrebačka i Primorsko-goranska županija.

OKVIRNI KRITERIJI PROJEKTA „ŽUPANIJE – PRIJATELJI DJECE“

**Okvirni kriteriji projekta „Županija – prijatelj djece“
grupirani su u 7 tematskih cjelina:**

- (1) Zdravlje djece,**
- (2) Sigurnost i djetetovo okruženje,**
- (3) Odgoj i obrazovanje, kultura, sport i slobodno vrijeme djece,**
- (4) Socijalna zaštita, udruge, roditeljstvo,**
- (5) Promocija dječjih prava i aktivno sudjelovanje djece,**
- (6) Poticanje, uključenost i partnerstvo županije u
međuzupanijskim i regionalnim programima i projektima
usmjerenima zaštiti i promociji dječjih prava i aktivnog
sudjelovanja djece,**
- (7) Financijska izdvajanja za djecu**

IZBOR KRITERIJA PREMA TEMATSKIM CJELINAMA

1. Zdravlje djece (prema članku 23., 24. i 26. Konvencije UN-a o pravima djeteta)

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA TRUDNICA

- ❖ Obuhvat trudnica pregledima u PZZ i posjetom patronažnih sestara
- ❖ Postojanje Savjetovalište za trudnice
- ❖ Postojanje „Rodilišta – prijatelj djece“ na području Županije

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJECE

- ❖ Obuhvat zdravstvene zaštite djece predškolske dobi pedijatrija u PZZ
- ❖ Posjete patronažnih sestara dojenčadi
- ❖ Programi promocije dojenja kroz projekt Županija – prijatelj dojenja
- ❖ Procijepljenost djece prema dobi
- ❖ Preventivna stomatološka zaštita djece
- ❖ Potpomaganje udruga i ustanova za kronično bolesnu djecu
- ❖ Zdravstveni nadzor nad ustanovama i objektima gdje borave djeca
- ❖ Korištenje javnih medija za promociju zdravlja djece

IZBOR KRITERIJA PREMA TEMATSKIM CJELINAMA

2. Sigurnost i djetetovo okruženje (prema članku 27. Konvencije UN-a o pravima djeteta)

SIGURNOST OKRUŽENJA ZA DJECU

- ❖ Poštivanje propisa za sigurno kretanje djece
- ❖ Adekvatno obilježeni prelazi kod vrtića i škola
- ❖ Edukacija djece o zdravom okolišu i čuvanju okoliša
- ❖ Prostori gdje borave djeca zabranjeni za pušenje
- ❖ Edukativne akcije za edukaciju roditelja i djece za sigurnost u prometu
- ❖ Pomoć i podrška udrugama koje se bave mladima/djecom
- ❖ Preventivni programi za djecu i mlade protiv ovisnosti i neprihvatljivog ponašanja
- ❖ Akcije koje olakšavaju komunikaciju i kretanje djece s teškoćama u razvoju te njihovo uključivanje u život na razini županije
- ❖ Koje akcije i nove projekte provodi na tu temu županija, a izvan su njezinih nadležnosti?

IZBOR KRITERIJA PREMA TEMATSKIM CJELINAMA

3. Odgoj i obrazovanje djece, kultura, sport i slobodno vrijeme (prema članku 28., 29. i 31. Konvencije UN-a o pravima djeteta)

ODGOJ I OBRAZOVANJE

- ❖ Broj i postotak djece u vrtićima
- ❖ Stipendiranje učenika
- ❖ Sufinanciranje prijevoza učenika
- ❖ Osiguranje pomoćnika u nastavi za djecu s teškoćama u razvoju
- ❖ Suradnja odgojno-obrazovnih ustanova s ostalim institucijama u županiji

KULTURA, SPORT I SLOBODNO VRIJEME DJECE

- ❖ Poticanje osnivanja i rada kulturni i sportskih ustanova, klubova, rekreativnih centara čiji je osnivač županija
- ❖ Akcije za populariziranje kulturnih, stvaralačkih i sportskih aktivnosti te akcije za njihovu dostupnost što većem broju djece
- ❖ promocija čitanja i potpora dječjih aktivnosti u lokalnim muzejima, kazalištima i kulturnim centrima

IZBOR KRITERIJA PREMA TEMATSKIM CJELINAMA

4. Socijalna zaštita, udruge, roditeljstvo (prema člancima 3., 9., 18., 19., 20., 21., 25., 34., 35., 37. i 40. Konvencije UN-a)

1/2

SOCIJALNA ZAŠTITA DJECE I OBITELJI

- ❖ **Broj i postotak djece obuhvaćene svim programima socijalne skrbi**
- ❖ **Akcije i usluge za djecu i obitelji koje žive u teškim životnim uvjetima**
- ❖ **Oblici i opseg skrbi za djecu izvan vlastite obitelji**
- ❖ **Županijski stručni timovi za prevenciju zlostavljanja i zanemarivanja djece**
- ❖ **Županijski stručni timovi za djecu s poteškoćama u razvoju**
- ❖ **Integracija djece s poteškoćama u redovne obrazovne programe**

IZBOR KRITERIJA PREMA TEMATSKIM CJELINAMA

4. Socijalna zaštita, udruge, roditeljstvo (prema člancima 3., 9., 18., 19., 20., 21., 25., 34., 35., 37. i 40. Konvencije UN-a)

2/2

RODITELJSTVO

- ❖ **Pružanje prednosti roditeljima/obiteljima s nižim prihodima, samohranim roditeljima, roditeljima djece s teškoćama u razvoju, nezaposlenim i bolesnim roditeljima, roditeljima s više djece**
- ❖ **Podrška mladim ili budućim majkama u nevolji**
- ❖ **Promocija odgovornog roditeljstva u medijima**
- ❖ **Poticaji i podrške stvaranju bolje usklađenosti obiteljskoga i poslovnog života roditelja**
- ❖ **Mjere za poticanje i planiranje obitelji**
- ❖ **Pomoć organizatorima škola, savjetovališta i drugih oblika izobrazbe za odgovorno roditeljstvo (npr. kroz Centre za djecu i obitelj)**

IZBOR KRITERIJA PREMA TEMATSKIM CJELINAMA
5. Promocija dječjih prava i aktivno sudjelovanje djece
(prema članku 12., 13., 14. i 15. Konvencije UN-a o pravima djeteta)

AKTIVNO SUDJELOVANJE DJECE

- ❖ **Poticaji djeci da, sukladno svojoj dobi i zrelosti, osobno i skupno, slobodno iznose svoja mišljenja i prijedloge odraslima o odlukama koje se na njih odnose**
- ❖ **Aktivno sudjelovanje djece u planiranju i odlučivanju**
- ❖ **Djelovanje Dječjih vijeća, Dječjih foruma, Vijeća učenika, Vijeća mladih**
- ❖ **Edukacija djece i odraslih o dječjim pravima, dječjoj participaciji i aktivnom građanstvu**
- ❖ **Obilježavanje međunarodnih datuma važnih za djecu**

IZBOR KRITERIJA PREMA TEMATSKIM CJELINAMA

6. Partnerstvo županije u međužupanijskim i regionalnim programima i projektima usmjereni zaštiti i promociji dječjih prava i aktivnog sudjelovanja djece

MEĐUSEKTORSKA SURADNJA

- ❖ **Uključenost, suradnja, partnerstvo Županije u programima i projektima za djecu i mlade**
- ❖ **Uključenost, suradnja, partnerstvo Županije u akcijama udruga i institucija poput Saveza društava Naša djeca Hrvatske, Hrvatske zajednica županija, Udruge gradova, Udruge općina, UNICEF-a u Hrvatskoj**
- ❖ **Promocija dječjih prava, aktivnog dječjeg sudjelovanja i Konvencije UN-a o pravima djeteta u medijima**

IZBOR KRITERIJA PREMA TEMATSKIM CJELINAMA

7. Financijska izdvajanja za djecu

- ❖ **Postojanje redovnih namjenskih izdvajanja iz proračuna županije za djelatnosti koje su namijenjene djeci i mladima**
- ❖ **Postojanje posebnih namjenskih novčanih donacija i drugih izvora prikupljenih i osiguranih za pojedine potrebe djece**
- ❖ **Postojanje financijskog planiranja za djecu za naredne godine**
- ❖ **Povećanje redovnih namjenskih novčanih primanja iz proračuna županije za djelatnosti koje su namijenjene djeci i mladima**
- ❖ **Postojanje natječaja za financijsku potporu organizacijama civilnog društva za aktivnosti i programe s djecom i za djecu**

IDUĆI KORACI U PROVEDBI PROJEKTA „ŽUPANIJE – PRIJATELJI DJECE“

OBVEZE UŽE RADNE SKUPINE ZA RAZVOJ KRITERIJA PROJEKTA „ŽUPANIJE – PRIJATELJI DJECE“

- ❖ Finalizacija kriterija Projekta do prosinca 2016.
- ❖ Izrada Obrasca za samoprocjenu županije uključene u Projekt na temelju kriterija
- ❖ Lobiranje za provedbu i proširenje Projekta u **2017. AFIRMACIJSKOJ GODINI PROJEKTA**
- ❖ Proglašenje prvih Županija – prijatelja djece prema prvim pilot kriterijima
- ❖ Pružanje savjetodavne i tehničke pomoći županijama oko načina uključenja i provedbe Projekta

OBVEZE ŽUPANIJA SUDIONIKA PROJEKTA „ŽUPANIJE – PRIJATELJI DJECE“

- ❖ Formiranje županijskih koordinacijskih odbora projekta „Županije – prijatelji djece“ (imenovanje članova prema tematskim područjima i afinitetima)
- ❖ Donošenje godišnjeg plana projekta „Županija – prijatelj djece“ (sudjeluju nadležna tijela županijske uprave, stručne službe, ustanove, udruge i drugi pravni subjekti i pojedinci koji skrbe za djecu, a također i predstavnici djece)
- ❖ Popunjavanje obrasca za samoprocjenu
- ❖ Suradnja s voditeljima akcije u aktivnostima za djecu kao i s medijima

„Županija - prijatelj djece“ je županija koja stavlja naglasak na sretno djetinjstvo u središte svojih kulturnih, obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih, demografskih i drugih radnji i društvenih politika, poštujući načelo jednakih mogućnosti za svu djecu jer je svjesna da su sretna i zadovoljna djeca naša budućnost.

HVALA VAM NA PAŽNJI!

